

Coğrafi Verilere İlişkin Mevzuatta Önemli Değişiklikler Gerçekleştirildi

Bilindiği üzere, coğrafi bilginin mevcudiyetine, niteliğine, organizasyonuna, erişilebilirliğine, paylaşımına ve izlenebilirliğine ilişkin sorunların giderilmesi, doğru ve yerinde politikalar üretilmesi ve önlemlerin alınması adına coğrafi bilgi sistemleri mevzuat altyapısının temelini oluşturan 49 sayılı Coğrafi Bilgi Sistemleri Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi (“**Kararname**”) 7 Kasım 2019 tarihli ve 30941 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Kararname kapsamında coğrafi veri, “*konum bilgisi içeren her türlü veri*” ve coğrafi bilgi sistemi ise, “*her türlü coğrafi verinin; üretilmesi, temini, depolanması, işlenmesi, yönetilmesi, analiz edilmesi, paylaşılması, sunulması ve güncel tutulması için gerekli olan donanım, yazılım, insan kaynağı, standartlar ve yöntemler bütünü*” olarak tanımlanmıştır.

Takiben, 20 Şubat 2020 tarihli ve 31045 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren 7221 Sayılı Coğrafi Bilgi Sistemleri ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun’un (“**7221 sayılı Kanun**”) getirdiği değişiklikler ile gerçek kişilerin ve özel hukuk tüzel kişilerinin Ulusal Coğrafi Veri Sorumluluk Matrisi kapsamındaki coğrafi verileri toplaması, üretmesi, paylaşması veya satması Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığının (“**Bakanlık**”) iznine tabi tutulmuştur. Bu kapsamda alınacak izne ilişkin usul ve esasları belirlemek üzere Bakanlık tarafından hazırlanan Coğrafi Veri İzinleri Yönetmeliği (“**İzin Yönetmeliği**”) ve Coğrafi Veri Lisans Yönetmeliği (“**Lisans Yönetmeliği**”) 10 Şubat 2021 tarihli ve 31391 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Buna göre, Ulusal Coğrafi Veri Sorumluluk Matrisi’nde yer alan coğrafi veri temalarında ki coğrafi verilerden herhangi birini toplayan, üreten (örn. işleme ve dönüştürme, analiz etme, toplanmış verilerden başka veriler üretme), paylaşan (örn. harita altlığı olarak) veya satan gerçek ya da özel hukuk tüzel kişilerine Bakanlık’tan Coğrafi Veri İzin Belgesi ya da Coğrafi Veri Lisans Belgesi alma yükümlülüğü getirilmiştir.

Anılan yasal düzenlemelerde, 31 Mart 2023 ve 32149 sayılı tarihli Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren¹ (i) Coğrafi Veri İzinleri Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik ve (ii) Coğrafi Veri Lisans Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik ile önemli değişiklikler yapılmıştır. Söz konusu değişikliklere ilişkin esaslı hususları özetler çalışmamızı aşağıda paylaşmaktayız.

İzin Yönetmeliği’nde Neler Değişti?

- » İzin Yönetmeliği’nin kapsamı, “gerçek ve özel hukuk tüzel kişilerinin yerli veya yabancı gerçek ve tüzel kişilerden temin ettikleri verileri, bu verileri kullanarak ürettikleri yeni coğrafi verileri; toplaması, üretmesi, paylaşması veya satmasına ilişkin izinleri” de kapsayacak şekilde genişletilmiştir.
- » “Birden fazla konum bilgisi içeren veri” şeklinde tanımlanan izne tabi coğrafi veri kavramının kapsamı, “dijital bir harita altlığı üzerinde veya adres verisi ile ilişkilendirilebilen veriler” ile “veri tanımlama dokümanlarında belirlenmiş sensörler vasıtası ile arazi-den çevrim içi veya çevrim dışı toplanan verileri” de kapsayacak şekilde genişletilmiştir.
- » Kamu tüzel kişileri için halihazırda mevcut olan izin bedeli muafiyetine ilişkin düzenleme korunmuş olup, ilgili kişilere coğrafi verilere ait veri bilgilerini veri servisleri ile birlikte Ulusal Coğrafi Bilgi Platformu’na (“UCBP”) kaydetme ve güncelleme yükümlülüğü

¹ Anılan Resmi Gazete’de ayrıca Coğrafi Bilgi Sistemlerine İlişkin Oluşturulan Kurullar ve Çalışma Heyetleri Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik de yayımlanmış olup söz konusu değişiklik yönetmeliği kapsamında yalnızca Kararname uyarınca oluşturulan kurulların ve alt çalışma gruplarının çalışma usul ve esaslarında değişiklik gerçekleştirilmesi sebebiyle işbu çalışma kapsamında incelenmemiştir.

getirilmiştir. Öte yandan, gerçek ve özel hukuk tüzel kişilerinin kamu kurumları ve kamu tüzel kişileri için yürüttükleri ticari faaliyetler kapsamında ürettikleri ve fakat ticarete konu etmedikleri, kendi uygulamalarında kullanmadıkları ve paylaşmadıkları coğrafi veriler bakımından veri izin bedeli ödemeyecekleri hususu açıklığa kavuşturulmuştur.

- » Gerçek kişi ve özel hukuk tüzel kişilerine, izin kapsamında belirtilen faaliyetlere ilişkin, verilerin kiminle, nasıl ve ne zaman paylaşıldığı bilgisi için (i) izin süresinin ortasında ve izin süresinin bitmesine 15 (onbeş) gün kala faaliyete ilişkin coğrafi veri ve veri bilgisini güncelleyerek UCBP'ye gelinen aşama ile ilgili rapor sunma ve (ii) izin süresinin bitmesine 15 (onbeş) gün kala faaliyete ilişkin coğrafi veri ve veri bilgisini güncelleyerek UCBP ile paylaşma ve buna ilişkin bilgi ve belgeleri Bakanlık'a teslim etme yükümlülükleri getirilmiştir.
- » Veri paylaşımlarının servisler aracılığıyla yapılacağı ve servislerle yapılmasının mümkün olmaması durumunda verilerin Bakanlık'a teslim edileceği hususları netleştirilmiştir.
- » Bakanlık'a kendisine teslim edilen verileri (i) gerçek kişi ve özel hukuk tüzel kişilerinin uygun görüşü dahilinde bedelli veya bedelsiz paylaşma, (ii) doğal afet ve olağanüstü durumlarda söz konusu verileri gerçek kişi ve özel hukuk tüzel kişilerinin görüşü alınmaksızın kullanma ve (iii) afet ile ilgili kurumlarla afet süreci boyunca ilgili kurumun görevi kapsamında kullanılmak üzere paylaşma yetkisi tanınmıştır.

- » İzin Yönetmeliği'ne, “*Cezai hükümler*” başlığı kapsamında halihazırda 7221 sayılı Kanun ile düzenlenen (i) coğrafi veri izninin alınmaması durumunda, izin başvurusu için faaliyet sahibine tebliği tarihinden itibaren en az 10 (*on*) gün süre verileceğine, (ii) süresi içinde başvurusunu yapmayanların faaliyetlerinin durdurulacağına, (iii) izin bedelinin 5 (*beş*) katı tutarında idari para cezası uygulanacağına ve (iv) pafta sınır alanının tespit edilememesi halinde idari para cezası için 1000 (*bin*) adet 1/1000'lik (*bindebir*) pafta üzerinden hesaplama yapılacağına dair hüküm eklenmiştir.

Lisans Yönetmeliği'nde Neler Değişti?

- » Lisans Yönetmeliği'nin kapsamı; kurumlar, kuruluşlar ve üniversiteler de dahil olmak üzere 7221 sayılı Kanun'a atıfta bulunularak söz konusu kanun ile uyumlu hale getirilmiştir.
- » Coğrafi veri lisans belgesi (lisans) tanımında değişiklik yapılarak anılan belgenin özel hukuk tüzel kişilerine ek olarak, yerli veya yabancı gerçek kişilere verilebilmesinin önü açılmıştır.
- » Lisans sözleşmesi tanımı değiştirilmiş olup, mevcut düzenlemede belirlenen kapsama ek olarak (i) yerli veya yabancı gerçek ve özel hukuk tüzel kişilerine ilişkin bilgiler, (ii) faaliyette bulunulacak sınırlar, (iii) söz konusu bilgilerin UCBP'ye entegre edilmesine ilişkin düzenlemeler ve (iv) telif hakları da dahil edilmiştir.
- » “*Birden fazla konum bilgisi içeren veri*” şeklinde tanımlanan lisansa tabi coğrafi veri kavramının kapsamı, “*dijital bir harita altlığı üzerinde veya adres verisi ile ilişkilendirilebilen veriler*” ile “*veri tanımlama dokümanlarında belirlenmiş sensörler vasıtası ile araziden çevrim içi veya çevrim dışı toplanan verileri*” de kapsayacak şekilde genişletilmiştir.
- » Aşağıdaki şekilde tanımlanan ve kategorize edilen lisans grupları oluşturulmuştur:
  - » “A grubu lisans: Verilerin toplanması ve/veya üretilmesi, paylaşımı ve satışı durumunda yerli veya yabancı gerçek ve tüzel kişilere verilen, tarafların aralarında lisans sözleşmesi imzaladıkları lisans”

- › “B grubu lisans: Verilerin toplanması durumunda yerli ve yabancı gerçek ve tüzel kişilere verilen, tarafların aralarında lisans sözleşmesi imzaladıkları lisans”
- › “C grubu lisans: Mevcut verilerin kullanılarak veri madenciliği yapılması ve/veya yeni veri üretilmesi ile ilgili faaliyetlere ilişkin olarak verilen ve tarafların aralarında lisans sözleşmesi ile birlikte lisans protokolü de imzaladıkları lisans”
- » A, B ve C grubu lisanslara tabi olan gerçek ve tüzel kişilere uygulanacak Coğrafi Veri Lisans Veri Temaları Sınıflama Tablosu, Bakanlık’ın internet sitesinde ilan edeceği güncellemelere tabi olmak üzere Lisans Yönetmeliği’ne eklenmiştir.

- » Veri sahibi kurum kavramı, “Coğrafi veri paylaşım matrisinde yer alan coğrafi verinin üretim, uyumlaştırma, güncelleme, güvenlik ve paylaşımından sorumlu veya ilgili olan kamu kurum ve kuruluşu” şeklinde tanımlanmıştır.
- » Bakanlık’ın yükümlülükleri arasında bulunan itiraz ve şikayetleri değerlendirme süresi 30 (otuz) gün olarak belirlenerek açıklığa kavuşturulmuş ve ayrıca Bakanlık’a denetim için yetkilendirme yapma yetkisi verilmiştir.
- » Lisanslı kuruluşların yükümlülükleri aşağıdaki şekilde detaylandırılmıştır:
  - › C grubu lisans başvurusu durumunda, A veya B grubu lisans başvurusunda imzalanan lisans sözleşmesine ek olarak lisans / iş birliği protokolünün de imzalanması gerekmektedir.

- › Lisans sözleşmesinde belirtilen faaliyetlere ilişkin olarak Bakanlık'a 6 (*altı*) ayda bir rapor sunma yükümlülüğü yerine söz konusu faaliyetlere ilişkin veriler ile veri bilgisini sözleşmede belirtilen dönemlerde Bakanlık tarafından belirlenen formatta Bakanlık elektronik alt yapısına kaydetme yükümlülüğü getirilmiştir.
- › Veri güvenliği ile gizliliğine ek olarak verilerin güncelliğini ve doğruluğunu sağlama yükümlülüğü getirilmiştir.
- › Bakanlık tarafından gerçekleştirilen denetimlerde görevlendirilmiş / yetkilendirilmiş kişilere ve kuruluşlara, lisansa konu veri, bilgi ve belgelere ilişkin erişim yetkisi verme yükümlülüğü getirilmiştir.
- » Lisans başvurusu esnasında Bakanlık'a sunulacak bilgi ve belgeler güncellenmiş ve lisans grupları bakımından özelleştirilmiştir. Bu kapsamda, Lisans Yönetmeliği'nde belirtilen diğer bilgi ve belgelere ek olarak, lisans grubuna göre Coğrafi Bilgi Sistemi Uzmanı, Coğrafi Bilgi Sistemi Operatörü veya coğrafi bilgi sistemleri alanlarından birinden mezun olmuş ya da coğrafi bilgi sistemleri konularında eğitim almış personel çalıştırıldığına dair belgelerin lisans başvurusu esnasında Bakanlık'a sunulmasına ilişkin yükümlülük açıkça ortaya konmuştur.
- » Bununla birlikte, A ve B grubu lisanslar için yapılacak ilk başvurulara ilişkin bir istisna tanınmış ve bu kapsamda A veya B grubu lisans için ilk kez başvuru yapacak kişiler Coğrafi Bilgi Sistemi Uzmanı, Coğrafi Bilgi Sistemi Operatörü veya coğrafi bilgi sistemleri alanlarında eğitim almış / mezun olmuş profesyonel çalıştırdıklarına ilişkin belge sunma yükümlülüğüne tabi tutulmamıştır.
- » Başvuruda sunulması gereken bilgi ve belgelerin eksik olması halinde eksik olan bilgi ve belgelerin 3 (*üç*) ay içerisinde tamamlanması koşuluyla Bakanlık tarafından lisans verilmesine imkan tanınmış, söz konusu bilgi ve belgelerin tamamlanmaması halinde başvurunun geçersiz sayılacağı belirtilmiştir.

- » Yeni bir kavram olarak Lisans Yönetmeliği'ne eklenen veri madenciliği kavramı, “İş birliğine konu paylaşılan büyük ölçekli veriler kullanılarak hem faydalı bilgiye ulaşmak, hem veriler arasındaki ilişkileri ortaya koymak hem de ileriye yönelik doğru tahminlerin bulunmasını mümkün kılarak karar destek mekanizmalarına yardımcı olmak üzere yapılan iş ve işlemlerin tümü” şeklinde tanımlanmıştır. Veri madenciliği ve yeni veri üretimine ilişkin olarak (i) iş birliği yapılacak, yerli veya yabancı gerçek ve özel hukuk tüzel kişileri tarafından yürütülecek çalışmalarda kullanılacak verilerle ilgili veri sahibi kurumun görüşünün alınacağı, (ii) tüm veri madenciliği ve yeni veri üretimi faaliyetlerinin Bakanlık'ın oluşturacağı sistem üzerinden yürütüleceği, (iii) veri madenciliği ve yeni veri üretimi aşamasında yapılan tüm iş ve işlemler ve sonuç ürünlerinin fikri haklarının Bakanlık'a ait olacağı, (iv) iş birliği yapılacak yerli veya yabancı gerçek ve özel hukuk tüzel kişilerinin üretilen veriyi kullanım hakkının Bakanlık tarafından belirlenen süreyle sınırlı olacağı ve (v) iş birliği neticesinde elde edilen yeni veri ve veri madenciliğinden elde edilen ürünlerin UCBP ile süresiz ve ücretsiz paylaşılmasının yanında kamu kurum ve kuruluşları, yerel yönetimler ve üniversiteler ile UCBP üzerinden süresiz ve bedelsiz paylaşılacağı düzenlenmiştir.
- » Diğer yeni bir kavram olarak Lisans Yönetmeliği'ne eklenen hasılat payı kavramı, “Yeni veri üretimi ve veri madenciliği yapılarak üretilen veri ve/veya bilgiden elde edilecek gelirin, Bakanlık, veri sorumlusu kurum ve/veya gerçek ve özel hukuk tüzel kişisi arasında yapılacak protokolle belirlenen pay” olarak tanımlanmıştır. Hasılat paylaşımında (i) elde edilecek gelirin 26 Aralık 1992 tarihli ve 21447 mükerrer sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Muhasabe Sistemi Uygulama Genel Tebliği Sıra No: 1 hükümlerine göre “60 Brüt Satışlar” içinde işletme faaliyetine uygun ayrı bir hesapta izleneceği, (ii) elde edilecek gelirin yatırılacağı hesap, hasılat payı oranı ve ödeme dönemine ilişkin hususlar, (iii) özel kurum, kuruluşlar ve üniversiteler ile yapılacak iş ve işlemler neticesinde elde edilen verinin üçüncü şahıslar ile Bakanlık birim fiyat listesinde her yıl yayımlanan bedel karşılığında paylaşılacağı ve (iv) söz konusu gelire ilişkin vergisel yükümlülükler düzenlenmiştir.

- » Bakanlık tarafından görevlendirilmiş yetkin kişilerce veya yetkilendirilmiş kuruluşlarca yapılacak denetimlerin (i) ihbar ve şikayet üzerine veya resen gerçekleştirilebileceği ve (ii) denetimler esnasında gerçek veya özel hukuk tüzel kişisi tarafından, denetim görevlilerine lisans kapsamında yürütülen faaliyete ilişkin her türlü bilgi ve belgeye erişim yetkisi verme yükümlülüğü düzenlenmiştir.
- » Lisans Yönetmeliği'ne yeni getirilen “*Cezai hükümler*” başlığı kapsamında (i) lisansın iptal edilmesi durumunda gerçek ve özel hukuk tüzel kişilerinin izin almadan faaliyette bulunmuş sayılacağı, (ii) 7221 sayılı Kanun hükümleri uyarınca başvuru için faaliyet sahibine tebliği tarihinden itibaren en az 10 (*on*) gün süre verileceği, (iii) süresi içinde başvurusunu yapmayanların faaliyetlerinin durdurulacağı, (iv) izin bedelinin 5 (*beş*) katı tutarında idari para cezası uygulanacağı ve (v) pafta sınır alanının tespit edilememesi halinde idari para cezası için 1000 (*bin*) adet 1/1000'lik (*bindebir*) pafta üzerinden hesaplama yapılacağı düzenlenmiştir.
- » Aynı madde kapsamında ayrıca, C grubu lisans faaliyetlerinde veri üreticisi kuruma (i) verileri güncel ve kaliteli olarak verme ve verilerin sürekliliğini sağlama yükümlülüğü getirilmiş ve (ii) protokole aykırı hareket etmesi halinde söz konusu kuruma 10 (*on*) gün süre verileceği ve 10 (*on*) gün sonunda aykırılık düzeltilmez ise ilgili mevzuata göre adli ve idari yaptırım uygulanacağı düzenlenmiştir. Ayrıca en az genel müdür ve eşiti seviyedeki kamu görevlileri hakkında tabi oldukları mevzuat uyarınca ek yaptırımların uygulanacağı açıkça belirtilmiştir.
- » Lisans Yönetmeliği yayımı tarihinde yürürlüğe girmiş olmakla birlikte lisans başvurusu esnasında Bakanlık'a Coğrafi Bilgi Sistemi Uzmanı, Coğrafi Bilgi Sistemi Operatörü veya coğrafi bilgi sistemleri alanlarında eğitim almış / mezun olmuş profesyonel çalıştırıldığına ilişkin belge sunma yükümlülüğüne ilişkin hükümlerin 1 Ocak 2025 tarihine kadar uygulanmayacağı düzenlenmiştir. Bu tarihi takiben, Coğrafi Bilgi Sistemi Uzmanı ve Coğrafi Bilgi Sistemi Operatörü istihdam edilmemesi durumunda ilgili kuruluşa, lisans başvurusu sırasında veya lisansı aldıktan sonra, 30 (*otuz*) gün içerisinde görevlendireceği en az bir personeline Bakanlık tarafından verilecek coğrafi bilgi sistemi ve Lisans Yönetmeliği'ne ilişkin eğitimleri aldırma yükümlülüğü getirilmiştir.

Ayşe Ülkü SOLAK

Ortak, Avukat, Şirketler Hukuku
Birleşme ve Bölünmeler,
Kişisel Verilerin Korunması
usolak@nazali.av.tr

Tuğçe GELİR

Yönetici Kıdemli Avukat,
Kişisel Verilerin Korunması Hukuku
tugce.gelir@nazali.av.tr

Selim DOĞAN

Avukat, Kişisel Verilerin
Korunması Hukuku

selim.dogan@nazali.av.tr

Sena GÜL

Avukat, Kişisel Verilerin
Korunması Hukuku

sen.gul@nazali.av.tr

Dilara Zeynep GİRGIN

Avukat, Kişisel Verilerin
Korunması Hukuku

dilarazeynep.girgin@nazali.av.tr

Burak Emre ÇETİN

Avukat, Kişisel Verilerin
Korunması Hukuku

burakemre.cetin@nazali.av.tr

Abdullah KÖŞGEROĞLU

Stajyer Avukat, Kişisel Verilerin
Korunması Hukuku

abdullah.kosgeroglu@nazali.av.tr

Bu bültende yer verilen açıklamalarımız, görüş ve tavsiye niteliğinde olmayıp, konuya ilişkin genel bilgiler içermektedir; bu sebeple belirtilen konularda bir aksiyon almadan önce, bir uzmana danışmanızı tavsiye ederiz. NAZALI'ya işbu dokümanın içeriğinden kaynaklanan veya içeriğine ilişkin olarak ortaya çıkan sonuçlardan dolayı herhangi bir sorumluluk iddiasında bulunulamaz.

Sorularınız için lütfen iletişime geçiniz.

İSTANBUL OFİS

Esentepe Mahallesi, Kore Şehitleri
Caddesi, No:40,
Şişli 34360 İstanbul, Türkiye

LONDRA OFİS

Golden Cross House
8 Duncannon St, Charing Cross
London WC2N 4JF, Birleşik Krallık

AMSTERDAM OFİS

Singel 250 1016 AB
Amsterdam, Hollanda

KAZABLANKA OFİS

Les Alizés Bureau No:102, 1er Etage,
Lotissement La Colline II, No:33 Sidi
Maarouf Kazablanka, Fas

KİEV OFİS

Silver Breeze Business centre 1v,
Pavla Tychyny Av., Office 434
Kyiv, Ukraine 02152.

ANKARA OFİS

Eskişehir Yolu Bilkent Kavşağı Mustafa Kemal
Mah.2118. Cad. No:4 Mıdani İş ve Yaşam
Merkezi B Blok K:3 D:14 Çankaya/Ankara

İZMİR OFİS

Adalet Mahallesi Manas Bulvarı
Folkart Towers B Kule No: 47/2209
Bayraklı, İzmir

BURSA OFİS

Odunluk Mahallesi, Akpınar Cd.
No:15 Efe Towers A Blok Kat: 4 D: 19
Nilüfer 16110 Bursa, Türkiye

DENİZLİ OFİS

Sümer Mah. Çal Cad. Skycity İş Merkezi
Kat 5 No: 1/41
Merkezefendi, Denizli

nazali.av.tr

nazaligundem.com

nazali.com